

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

ВІСНИК

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 3 (41)

**«ВІЛЬНИЙ СЕРЕД НЕВОЛИ І СВЯТИЙ СЕРЕД ПЕКЛА» :
ДО 300-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Г. С. СКОВОРОДИ**

300
років з дня народження

**СВІТ
СКОВОРОДИ**

Вінниця – 2022

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 3 (41)

Свідоцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВІД № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 4 від 17 листопада 2022 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкар С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол. : Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. Вінниця : Вінницька міська друкарня, 2022. Випуск 3(41). 137с.

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА: Рада молодих вчених. Бузенко І.Л., Сорочан А.М..... 5

ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНОПЕДАГОГІКИ ТА ЕТНОКУЛЬТУРИ

БАЛИНСЬКА Н.П. СВЯТКОВО-ОБРЯДОВА КУЛЬТУРА ЯК ЗАСІБ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТРАДИЦІЙ Й ЗВИЧАЇВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ	7
ДРОВОЗЮК Л.М. ІНТЕГРАЦІЯ ЗМІСТУ ОСВІТИ У ШКОЛАХ УКРАЇНИ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД	11
БІЛОУС Л. П. АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ	16
ГАВРИЛЮК АНАСТАСІЯ РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ.....	23
ГОРДІЙ Ю.В. АРТ-ТЕРАПІЯ В ЗКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	28
ГУЛЯС Н. М. ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	33
ЛАТУША Н. В., СТАСЕНКО А. М. СУТНІСТЬ ІСТОРИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН	37
МАСЮТА НАДІЯ ЗНАЧЕННЯ ГРИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНИКА	42
МАШТАЛЯР Й.Ф. АДАПТАЦІЯ ЗАРУБІЖНИХ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНИХ СИСТЕМ ТА КОНЦЕПЦІЙ В ПРОЦЕСІ ЗАГАЛЬНОГО МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УКРАЇНІ	45
ОБОДЯНСЬКА Н. П. МИСТЕЦТВО І ФОНЕТИКА: ІНТЕГРОВАНІЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ФОНЕТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	52
ОСАДЧУК А.С. ДІТИ ТА ЗБРОЙНІ КОНФЛІКТИ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА	54
ШИЯН Д. О., ДЄВОЧКІНА Г. В. ОСОБЛИВОСТІ ГРАМАТИЧНОЇ КАТЕГОРІЇ ЧИСЛА ІМЕННИКІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	56
ДОЦЕНКО В.П. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА VS ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ	59

ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

ФЕДОРЧУК НАТАЛІЯ ФАХОВА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НУШ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ПРІОРИТЕТИ.....	64
--	----

БУГА О. І. ДІЛОВА ГРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	69
ГАЛЬЯНОВА О.А. ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ	74
ГАРГАУН Н. М. ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ ТЕХНІКІВ-ЕЛЕКТРИКІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ	78
ГУБЕЛЮК АННА ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ ПІД ЧАС ГРУПОВОЇ РОБОТИ	81
БЕВЗ В.В., З ДОСВІДУ ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	87
КУЗЬМИНСЬКА Д. М. ПРОГРАМА РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ НАСТІЛЬНИХ ІГОР	91
ЛАВРЕНЧУК АНДРІЙ ОСНОВНІ ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У КЗВО «ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»	98
СТЕЦЮК І.В. ВИКОРИСТАННЯ ХУДОЖНІХ ФІЛЬМІВ ЯК ДИДАКТИЧНОГО ЗАСОБУ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТІВ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ЦИКЛУ	102

ВІДОМІ ІМЕНА \ РЕЦЕНЗІЇ

ДУДКЕВИЧ Н. Г., НЕНЧИНСЬКА Л. В., РОМАНУХА Ю. В., УСНИЙ ЖУРНАЛ НА ДОПОМОГУ ВЧИТЕЛЮ-СЛОВЕСНИКУ	107
КАМЕНЮК МИХАЙЛО НА СТОРІНКАХ ЖІНОЧОГО РОМАНУ... ТАКИЙ НЕОЧІКУВАНИЙ СЕАНС	111
ОМЕЛЯНЧИК Т.Г. ВОНИ СТВЕРДЖУЮТЬ МИР І ДОБРО НА ЗЕМЛІ	114
РОКІЩКА І.А. ЗРАЗОК СЛУЖІННЯ МУЗИЦІ, НАРОДУ І ДЕРЖАВІ : ІГНАЦІ ЯН ПАДЕРЕВСЬКИЙ	119
КІСЕЛЬОВ Д. Л. ХРОНІКА ІБСЕНІЗМУ: ДЖОРДЖ БЕРНАРД ШОУ	123
БАГРІЙ ТЕТЯНА ГЕТЬМАН ІВАН МАЗЕПА ЯК ТРАДИЦІЙНИЙ ОБРАЗ УКРАЇНСЬКОЇ І СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХІХ ст.	129
ЗІНЬКО М.Л., ДЕМКО Н.О. ЖИТТЯ В МУЗИЦІ ТА МУЗИКА В ЖИТТІ: Історія пісні, яка змінила світ	132
ВИМОГИ до підготовки науково-методичних статей Збірника «ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ» Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу	138

СЛОВО РЕДАКТОРА

Пропонуємо продовжити розмову, яку ми розпочали на шпальтах попереднього Випуску Вісника, про місію педагога в умовах воєнного стану.

XXI століття асоціюється з бурхливим розвитком науки й техніки, соціально-економічною інтеграцією різних країн світу, поширенням інформаційних технологій, міжнародною мобільністю. Усе це наслідок глобалізаційних впливів на людство. Сьогодні весь світ прагне інкорпоруватися в єдине суспільство, але зворотним боком глобалізаційних явищ, на жаль, є загострення міжнаціональних конфліктів, економічна криза, деформування моральних ціннісних орієнтацій тощо.

Вплив глобалізації відчувається у сфері науки й освіти та проявляється як у позитивному, так і в негативному аспекті. На думку учених глобальна освіта може розглядатися як кардинальна парадигма нового століття, що передбачає випереджальний характер освіти, її спрямованість у майбутнє, неупереджене світосприйняття, засноване на гуманізації, гуманітаризації та демократизації освітнього процесу. «Глобальна освіта спрямовується на формування людини майбутнього за допомогою різноманітних інформаційних процесів у системі — людина – суспільство – природа [Кузь В.Г.]. Але війна вносить свої корективи й не зважати на них неможливо.

Початок російської агресії й розгортання повномасштабного вторгнення ворожих військ на теренах суверенної української держави змінили кожного з нас. Ми науковці, вчителі, студенти, але поруч з усіма перерахованими вище соціальними ролями з'явилася прикладка «волонтер». Це не звичайне бажання чи примха – це нові реалії.

Феномен волонтерства виник і поширився ще в 2014 році, коли громадяни нашої країни, переважно молодь, шляхом мирних демонстрацій показували свою позицію тодішній проросійській владі. Люди об'єднуються, щоб триматися й пережити ці важкі часи. Про волонтерський рух в Україні із захопленням говорять у багатьох країнах світу, називаючи це явище унікальним. На нашу думку, першочергове завдання педагогів у воєнний час – показати власним прикладом, як формується чітка громадянська позиція. Наразі важливо не просто говорити про патріотизм, а виховувати його в дії, підтримуючи Збройні Сили України.

На базі нашого навчального закладу, КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» протягом лютого-березня 2022 року було сформовано волонтерський осередок «В єдності сила». А вже після відновлення звичного формату навчання, офлайн, викладачі й студенти коледжу активно долучилися до різноманітних ініціатив, спрямованих на допомогу військовим і цивільним, котрі постраждали внаслідок російської агресії. Подаємо опис наймасштабніших волонтерських подій у стінах нашого коледжу.

У вересні реалізований проєкт – благодійний аукціон книг «Маленькі кроки заради великої перемоги», – який дозволив зібрати 10 тис грн. на потреби ЗСУ. А юні вихованці мовної школи «Grade» підготували сувеніри для мужніх воїнів, через які висловили усе тепло і ніжність до наших захисників.

У жовтні організовано виготовлення окопних свічок спільно з ГО «Подільська Ластівка» (Вінницька обласна станція юних натуралістів). Окопні свічки - це єдина альтернатива освітлення та обігріву невеликого приміщення на фронті. Задля отримання

додаткових коштів на виготовлення окопних свічок було оголошено збір макулатури, що пройшов успішно й дав змогу готувати нову партію свічок для тих, хто на передовій.

З особливою атмосферою в листопаді проходили майстер-класи з розпису екоторбин, участь у яких активно брали не лише члени коледжної родини, а й діти з особливими освітніми потребами із ГО «Сонячні діти Херсонщини» та «Сонячні діти Вінниччини».

Помітно, що подібні заходи (колективна творча справа) зближують, дозволяють відчувати власну значущість й підтримку оточення. Таким чином, розвиваємо дрібну моторику, креативність, уміння комунікувати. Так відбувається самоідентифікація як представників певної національності. І нехай оновлена Україна вкотре виникає на крові й кістах, але ми віримо, що це нація відважних, незламних, волелюбних й надзвичайно працьовитих людей. Спільні цілі споконвіку допомагали єднатися, а «сила народу в єдності, згуртованості, відданості своїй Батьківщині», як ще століття тому писав Великий Каменярь – Іван Якович Франко.

*З повагою та шаною,
члени Ради молодих учених коледжу,
Бузенко І.Л. та Сорочан А.М.*

змісту може бути використаний як під час середньої освіти задля формування творчих професійної підготовки майбутнього здібностей, креативності, як одну з форм вчителя, так і зі здобувачами загальної ресурсної активності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Michalko M. Thinkertoys. A Handbook of Creative Thinking Techniques / M. Michalko. – New York: Ten Speed Press, 2006. – 400 p.
2. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти: Навчально-методичний посібник / Галина Сергіївна Тарасенко. – К.: Слово, 2010. – 320 с.
3. Роменець В. Виховання творчих здібностей у студентів / Володимир Роменець. Психологія і суспільство. – 2018. – № 3-4. – С. 178-223
4. Роменець В. А. Психологія творчості: Навчальний посібник / Володимир Андрійович Роменець. – Київ: Либідь, 2001. – 288 с. – (2-ге видання доповнене).
5. Хайрулін О. Діапазон розвивального потенціалу гри як суб'єкт програми. Психологія і суспільство. 2021. № 1. С. 82-116

*Стаття надійшла до редакції
24 вересня 2022*

ОСНОВНІ ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У КЗВО «ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»

УДК 37.011.3-052:316.61-047.22

ЛАВРЕНЧУК АНДРІЙ

Культурорганізатор

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

The article emphasizes the consideration of sociocultural competence in the formation of patriotic upbringing. The main tasks are the formation of a high patriotic consciousness, a sense of loyalty, love for the Motherland, concern for the well-being of one's people in the young generation.

Key words: *sociocultural competence, holding after classes, educational work.*

Постановка проблеми. Формування соціокультурної компетенції студентів відіграє важливу роль в реалізації студентів у сучасному світі, адже зі стрімким розвитком технологій у повсякденному житті та освітньому середовищі формування нового світогляду набуло великого значення. А сам процес формування передбачає змістовне дозвілля студентів.

Актуальність статті полягає у виявленні основних форм і методів, які допоможуть у підготовці масових заходів. **Об'єктом** статті є заходи, які можна використовувати задля формування соціокультурної компетенції студентів.

Предметом є методи та прийоми формування соціокультурної компетенції студентів.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми формування соціокультурної компетентності відображено у багатьох дослідженнях. Запровадження ефективних механізмів досліджувала О. В. Овчарук, комплексний підхід в освіті розглядали В. І. Луговий, О. І. Пометун, Н. М. Бібік. Реалізацію та формування соціокультурної компетентності висвітлили такі вчені, як О.І.Локшина, Г. О. Безпала. Організація роботи студентів за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій та впровадження технічних засобів навчання у навчально-виховний процес закладів освіти відображено у роботах Г. А. Алексанян.

Методи дослідження: теоретичні (метод аналізу і синтезу, класифікації і систематизації), емпіричні.

Виклад основного матеріалу: В умовах сучасного світу професійна діяльність фахівця вважається багатофункціональною та інтернаціональною. Велику роль відіграє низка факторів, що пов'язані з взаємодією людей між собою під час заходів та колективного спілкування. У системі професійних соціокультурних умов функціонування фахівця є досягнення високого рівня соціокультурної компетентності, яку розглядають як головний показник професіоналізму. Все частіше нові вимоги та завдання висувають до структури, організації та виховання сучасної молоді.

Усі викладачі коледжу, керуючись у своїй роботі Конституцією України, «Законом України про освіту», Указом Президента України «Про додаткові заходи щодо забезпечення виконання національної програми «Діти України», Державною національною програмою «Освіта» (Україна ХХІ ст.), Постановою Кабінету Міністрів України «Національна програма

патріотичного виховання населення...», Концепцією виховання дітей і молоді в національній системі освіти, мають на меті виховати патріота своєї Батьківщини, що є нагальним в рамках ситуації, яка склалася в країні.

Розглянемо термін “компетентність” з метою подальшого визначення поняття “соціокультурна компетентність”. У Законі України “Про вищу освіту” термін “компетентність” визначено як динамічну комбінацію знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти [4].

Соціокультурна компетенція – це сукупність знань, умінь, навичок і здібностей особистості, які надають можливість спілкуватися українською мовою в різних ситуаціях відповідно до норм мовлення і поведінки, а також традицій культури. Соціокультурна компетенція спрямована на розвиток світогляду студентів та їхню підготовку до сприйняття себе як носія національних цінностей; на усвідомлення власних обов'язків як члена суспільства і відповідальності за майбутнє своєї країни; знання культурних норм поведінки українського суспільства, загальноприйнятих форм самовираження і використання їх під час спілкування; розвиток умінь використовувати здобуті соціокультурні знання, уміння і навички відповідно до ситуацій спілкування і т. ін. [5].

Під соціокультурною компетентністю Т. Жученко розуміє інтеграційну властивість особистості, що характеризує її теоретичну і

практичну готовність до соціокультурної діяльності, вираженої в особистісно-усвідомленому позитивному ставленні до неї, в наявності глибоких і міцних знань і вмінь, спрямованих на вирішення соціокультурних завдань [3].

Дослідником А. Павлюк соціокультурна компетентність визначається як здатність особистості свідомо і продуктивно діяти в ситуації невизначеності, позитивно вирішуючи життєво важливі завдання соціуму, суб'єктивно осмислюючи можливості варіантів поведінки, що набувають різних форм культурного самовираження і творчості позитивно орієнтованих соціальних груп і окремих індивідів при освоєнні ними соціального простору [7].

Суть соціокультурної компетентності полягає у здатності особистості сприймати, аналізувати, фільтрувати потрібну інформацію та нести відповідальність за майбутнє нашої країни.

Соціокультурна компетентність формується під час виховної роботи. Завдяки організації заходів розвивається творча особистість студента з вільними політичними і світоглядними переконаннями. Також свідоме ставлення до обов'язків та повага до національних цінностей нашого народу набуває нового значення. При організації виховної роботи потрібно врахувати такі принципи:

- демократизацію виховання;
- гуманізацію виховання;
- безперервність і наступність виховання;
- природовідповідність виховання;
- культуровідповідність виховання;
- активність, самодіяльна і творча ініціатива студентської молоді. [6]

Основним напрямом виховної роботи в нашому навчальному закладі є

громадянське виховання. Головна мета позааудиторної роботи - сформувати свідомого громадянина, патріота, професіонала, тобто людину з притаманними їй особистісними якостями і рисами характеру, світоглядом і способом мислення, почуттями, вчинками та поведінкою, спрямованими на розвиток демократичного громадянського суспільства.

Групові форми роботи сприяють формуванню толерантної поведінки, позбавленню труднощів у спілкуванні. Перевагами групових форм є вирішення конкретного завдання з максимальним ефектом, розвиток творчого потенціалу, досвід міжособистісного спілкування (формування умінь оцінювати, аналізувати ситуацію, слухати партнера, визначати його намір і рівень компетентності; вміння прийняти різноманітні позиції і цінності).

Оптимальними для формування соціокультурної компетенції у студентів є такі методи як кросс-культурний аналіз, дискусія, рольові ігри та моделювання ситуацій міжкультурного спілкування [1].

Метод дискусії розвиває уміння аргументувати власну думку, слухати співрозмовника, поважати опонента та його погляди. Групова дискусія дозволяє виявити різноманіття підходів, забезпечити всебічний розгляд проблеми, виявляти і порівнювати різні позиції, вести ціннісний діалог, приходити до згоди або визначати принципи співіснування позицій тощо. Метод рольової гри сприяє зняттю бар'єру між теоретичною і практичною підготовкою майбутнього фахівця. В основі рольової гри лежить проблемна ситуація, яка імітує конкретні умови, сприяє включенню студентів у конкретну ситуацію і освоєння ними професійних ролей. Одним з варіантів

рольової гри є моделювання ситуацій міжкультурного спілкування.

Оскільки йдеться про фахову підготовку студентів, то передбачається їх залучення до активної професійно-спрямованої соціокультурної навчальної і професійної діяльності. Забезпечення цієї умови відбувається такими основними шляхами: по-перше, студенти можуть залучатися до різноманітних методів активної професійноспрямованої навчально-мовленнєвої діяльності (аналіз конкретних ситуацій із постановкою проблемних питань, диспути, круглі столи, мозковий штурм, моделювання типових професійних соціокультурних ситуацій, ситуаційні, рольові й ділові ігри, тренінги, проектна діяльність, спостереження, самоаналіз); по-друге, під час проходження педагогічної практики студенти мають змогу виявити сформовану соціокультурну компетентність у безпосередньому спілкуванні між собою. [2]

Основним методом для формування соціокультурної компетентності студентів є заходи, які повинні відповідати таким критеріям:

- змістовність, інформативність – наповненість відомостями про рідну мову та її місце серед інших мов світу, про культуру спілкування, мовленнєву етику, про духовну культуру, менталітет українського народу і т. ін.;

- функціональність;
- виховна спрямованість;

З групами можна провести такі заходи: «Ми громадяни України - ми громадяни Всесвіту», «Мій народ сильний і незламний!», «Україна – щит Європи»,

«Наше сьогодні – майбутнє наших дітей». Метою яких буде набуття молоддю соціального досвіду, високої культури міжнаціональних взаємин, формування у молоді потреби та уміння жити в громадському суспільстві.

Також буде доцільним провести такі вечори, як «Пісня — душа народу», «Без верби і калини — нема України»; диспути: «Українська держава: історія і сучасність», «Чи потрібен я Україні таким, яким є сьогодні?», що сприятимуть утвердженню в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України.

Висновки. Метою навчального процесу у вищому навчальному закладі стає насамперед особистісне зростання майбутнього фахівця. Ефективність процесу формування соціокультурної компетентності може бути забезпечена шляхом максимального залучення студентів до навчальної діяльності, яка створює умови для професійного орієнтованого та міжкультурного спілкування. Національно-патріотичне виховання - це комплексна системна і цілеспрямована діяльність органів державної влади, освітніх закладів, громадських організацій, сім'ї та інших соціальних інститутів щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Овчарук О. та ін., Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики. Київ, Україна: К.І.С., 2004
2. Безпала Г., Компоненти фахової компетентності майбутніх учителів, Проблеми інженерно-педагогічної освіти, №44, с. 14-18, 2014.
3. Вітюк, В. Основні шляхи формування соціокультурної компетентності учнів початкової школи. Рідне слово в етнокультурному вимірі 2013 (2013): 474-479.
4. Жученко Т. А. Технологія навчання як умова підвищення якості підготовки фахівців в системі університетської освіти. Інновації в освіті. 2017. №7. С. 37 – 45.
5. Локшина О., Компетентнісний підхід в освіті: теоретичні засади і практика реалізації, матеріали методол. семінару, Ч.1, Ін-т обдарованої дитини НАПН України, Київ, 2014.
6. Луговий В., Компетентності та компетенції: поняттєво-термінологічний дискурс, Вища освіта [Тематичний випуск: Педагогіка вищої школи: методологія, теорія і технології]. №3, дод.1, с.8-14, 2009.
7. Овчарук О.та ін., Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики. Київ, Україна: К.І.С., 2004
8. Павлюк А.М. Соціальна робота як наука, вид професійної діяльності і спеціальність в системі вищої освіти. Практична психологія та соціальна робота. 2005. №1. С.51-55
9. Луговий В., “Компетентності та компетенції: поняттєво-термінологічний дискурс”, Вища освіта [Тематичний випуск: Педагогіка вищої школи: методологія, теорія і технології]. №3, дод.1, с.8-14, 2009.

*Стаття надійшла до редакції
14 жовтня 2022*

ВИКОРИСТАННЯ ХУДОЖНІХ ФІЛЬМІВ ЯК ДИДАКТИЧНОГО ЗАСОБУ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТІВ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ЦИКЛУ

УДК 37.015.3:791.43

СТЕЦЮК І.В.

*викладач факультету педагогіки та фінансово-економічної діяльності
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

Фільм - це життя, з якою вивели плями нудьги.

Альфред Хічкок

Так сталося, що для одних карантин та фронт, значно менш помітний оку, війна стали незапланованою відпусткою, а тримають учителі.
для інших, навпаки, потрійним Зараз ми живемо у високому навантаженням. І якщо на передньому краї перманентному стресі – він то більший, то боротьби за майбутнє опинилися військові менший, залежно від подій. Тому маємо та медики, на другому — вогнеборці, приділяти особливу увагу своєму рятувальники та волонтери, то третій